

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมเสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

relationships between knowledge, attitude and sexual risk behaviors among
highschool students in Bangkok

ไชนาпа แก้วจันทรา (Kainapa Kaewchanta)

มาลินี อยู่ใจเย็น (Malinee Youchaiyen)

เกษร สุวิทยะศิริ (Kasorn Suwittayasiri)

ณัฐจิตา เพชรประไพ (Nutthita Petchprapai)

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงบรรยายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ ทศนคติและพฤติกรรมเสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมเสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนมัธยมในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 614 คน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 12-21 ปี อายุเฉลี่ย 15.5 ปี ส่วนใหญ่เรียนอยู่ชั้นมัธยมปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 11.8 ไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดา และร้อยละ 21.4 บิดาและมารดาแยกกันอยู่

กลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 80 มีความรู้เกี่ยวกับการเจริญเติบโตและการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นและมีความรู้ในเรื่องการคุมกำเนิดและการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์เป็นอย่างดี กลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 70 ตอบคำถามได้สอดคล้องกับทศนคติของสังคมโดยทั่วไป กลุ่มตัวอย่าง 101 ราย มีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ ในจำนวนนี้มากกว่าครึ่งมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย และกลุ่มตัวอย่าง 19 รายมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ทางทวารหนัก

ทศนคติในการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานมีความสัมพันธ์ทางลบกับความรู้เรื่องการคุมกำเนิดด้วยยาคุมกำเนิดชนิดฉุกเฉินแต่มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับอัตราการใช้ถุงยางอนามัย พฤติกรรมเสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับอายุและการศึกษา แต่ความรู้ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุและการศึกษาเพิ่มขึ้นกลับมีความรู้เกี่ยวกับการคุมกำเนิดและการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์น้อยลง

ร้อยละ 12 ของกลุ่มตัวอย่างเพศชายมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ ในขณะที่เพียงร้อยละ 5.1 ของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศสัมพันธ์พบมากที่สุดในชั้นมัธยมปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างเริ่มมีเพศสัมพันธ์ในชั้นมัธยมปีที่ 3 หรือเมื่ออายุประมาณ 14 ปี กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่กับบุคคลอื่นมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์สูงกว่ากลุ่มที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา หรือเฉพาะบิดา หรือมารดาอย่างใดอย่างหนึ่ง คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการตั้งครรภ์และการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แก่เด็กวัยรุ่น ครอบครัปลูกฝังทศนคติที่ดีในการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ จัดกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อให้ความรู้และให้คำปรึกษาแก่วัยรุ่นที่มีปัญหาเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ส่งเสริมการมีกิจกรรมนอกหลักสูตรเชิงสร้างสรรค์เพื่อให้วัยรุ่นได้ใช้เวลาว่างอย่างมีประโยชน์และไม่หมกหมุ่นในเรื่องเพศ รวมทั้งปรับปรุงแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย และ ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างวัยรุ่นในและนอกเขตเมือง วัยรุ่นในและนอกระบบการศึกษา และวัยรุ่นที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

คำสำคัญ: วัยรุ่น พฤติกรรมเสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์ นักเรียนมัธยม*